

Косовска полиција спречила вернике да посете гробља и присуствују Литургији

Епархија рашко-призренска изражава озбиљну забринутост због све чешћих случајева у којима се нашим верницима, највећим делом Србима са Косова и Метохије расељеним на простору централне Србије забрањује да посећују наше светиње, гробља и учествују у црквеним прославама на Косову и Метохији.

Од прошле недеље, када је једна група верника спречена да уђе на Косово и Метохију, ова ситуација се поновила јуче ујутро, 20. јуна 2021. године, када су верници пореклом из села Мушуташта код Суве Реке најпре пуштени да пређу административни прелаз Јариње, да би потом од стране Косовске полиције били принуђени да напусте простор Косова и Метохије без икаквог валидног образложења.

Ова група верника требало је да посети неколико светиња Српске Православне Цркве на Косову и Метохији и да данас, на Тројичиндан, учествује у светој Литургији, која је била заказана на рушевинама манастира Свете Тројице код Мушуташта, општина Сува Река, који је, иначе, порушен након завршетка рата у лето 1999. године. Годинама после рата редовно су одржаване свете Литургије на овој локацији, али су последњих година локални албански демонстранти спречавали приступ манастиру. Ове године, да не буде свете Литургије у манастиру Свете Тројице нису се побринули демонстранти, него саме косовске институције које су преко Косовске полиције забранили поклонцима да наставе пут и посете свој родни крај и

учествују у празнику Педесетнице. Да ствар буде још гора они нису једноставно враћени са административног прелаза, као што је био случај са неким другим поклоничким групама, већ су протерани са Косова и Метохије, будући да су већ легално били прешли административну линију и стигли до Косовске Митровице. Пошто верници нису могли да дођу на Литургију, она није ни одржана у манастиру Свете Тројице.

Овај најновији у низу инцидената показује повећани степен кршења елементарних верских права, слободе вероисповести и слободе кретања на темељу етничке и верске припадности, што је у супротности не само са законима на Косову и Метохији, већ и са свим међународним стандардима поштовања верских права и слобода. Институције у Приштини овим показују отворену дискриминацију на етничкој и верској основи, што је због недавних инцидената довело до озбиљног погоршања односа наше Епархије са тим институцијама и прекида контакта док се не успостави пуно поштовање владавине права и судских одлука.

У овом последњем случају реч је о директном кршењу Закона о верским слободама који својим чланом 7А даје гаранције да неће постојати произвољна забрана за улазак на Косово и Метохију посетиоцима цркава и манастира Српске Православне Цркве. Ради појашњења, ради се о закону који је косовска скупштина усвојила када је пред светом требало да пружи гаранције да ће Косово бити толерантно и мултиетничко и што је послужило за укидање тзв “надгледане назависности”. Сада, када су се уверили да је прошло довољно времена да не мора да се одржава привид толеранције, власти из Приштине су овим, очигледно оркестрираним, акцијама кренуле да уништавају и последње преостале гаранције које су давали Српској Православној Цркви и Србима ради њиховог опстанка на Косову и Метохији.

Посебно забрињава и чињеница што изостају јавне реакције међународних представника на све чешће дискриминаторно понашање косовских институција према Српској Православној Цркви. Представници западних земаља, који су нас својевремено уверавали да су косовски закони довољна гаранција нашег опстанка и поштовања наших права, би свакако требало да реагују на овакво понашање које се из дана у дан интензивира. Последњом забраном нашим верницима да посете своје светиње, приштинске власти нису само по ко зна који пут прекршиле верска права Срба и Српске Православне Цркве, већ и поново доказале да им ни сопствени закони и правни поредак не значе ништа ако их ти закони обавезују на поштовање права Српске Православне Цркве.

Будући да косовске институције нису вољне и способне да институционално заштите права и верске слободе Српске Православне Цркве, можемо да закључимо да је Српској Православној Цркви, ради њеног опстанка, ургентно потребна заштита од незаконитог и дискриминаторног деловања самих косовских институција, што је неопходно размотрити и у контексту дијалога у Бриселу. Епархија рашко-призренска у међувремену апелује на међународне представнике да уразуме приштинске власти да поштују сопствене законе јер овакво дискриминаторно понашање према верницима Српске Православне Цркве и нашој Цркви угрожава безбедност, подиже тензије и дугорочно наноси штету свима у региону.

spc.rs